

Vierde deelnemersbijeenkomst Plastic Pact Nederland

De ondertekenaars van het Plastic Pact Nederland ontmoetten elkaar online op donderdag 29 oktober 2020. Er waren vier sprekers, vijf breakout-sessies en vier panelleden. Het webinar is [hier](#) terug te kijken.

Dit verslag geeft een overzicht van de belangrijkste onderwerpen die zijn besproken. Bij elk plenair onderdeel wordt het tijdstip van de video vermeld met een hyperlink. De slides die vertoond werden tijdens de breakout-sessies vindt u ook terug via hyperlinks.

[Schuttelaar & Partners](#) organiseerde de deelnemersbijeenkomst in opdracht van de Stuurgroep van het Plastic Pact Nederland. Het webinar werd uitgezonden vanuit [Beeld & Geluid Den Haag](#) met technische ondersteuning vanuit [Objektiv](#).

Introductie door Suzanne van der Pijll, dagvoorzitter

Link naar het tijdstip in de video: [0:16](#)

- Toelichting op het programma

Welkomstwoord vanuit de stuurgroep - Sandra Onwijn - Voorzitter

Link naar het tijdstip in de video: [3:04](#)

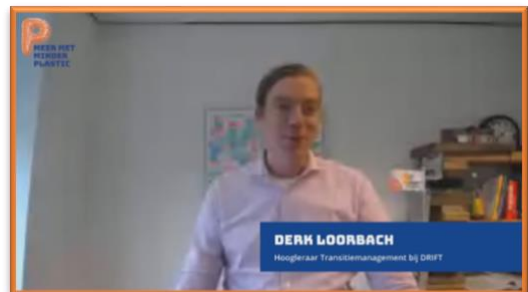
- Het Plastic Pact begint vaart te maken.
- Werkgroepen hebben plannen van aanpak opgeleverd, en de eerste pilots zijn gestart.
- Er is een nieuw logo, en de nieuwe website www.meermetminderplastic.nl is gelanceerd.
- Een nieuwe monitoringsinstantie is gevonden in het consortium Berenschot/Arcadis.
- Schuttelaar & Partners is de nieuwe communicatiepartner.
- De Tweede Kamer heeft bijna honderd vragen gesteld over plastic, mede doordat plastic afval meer in het nieuws is gekomen.
- De staatssecretaris probeert vooral sterkere regelgeving in de EU te realiseren, zoals een verplichting om een bepaald percentage recycleat toe te passen. De resultaten die ons Pact realiseert zijn hierin heel belangrijk: Europa kijkt naar ons.
- Deel vandaag ideeën en resultaten, en sluit je aan bij een pilot of werkgroep. Samenwerking is essentieel om de doelen van het Plastic Pact Nederland te realiseren.

Plastic in transitie - Derk Loorbach – hoogleraar transitiemanagement en directeur DRIFT

Link naar het tijdstip in de video: [10:09](#)

- Centrale thema: is er werkelijk al sprake van een plastic transitie?
- De gedachte over de noodzaak van een transitie komt voort uit hardnekkige maatschappelijke problemen.
- Als je naar de cijfers kijkt, dan is onze economie nog vrijwel geheel lineair. De 'plastic explosie' gaat onverminderd door.
- We zitten vast in een bepaalde manier van denken, werken en organiseren: 'het regime'. En proberen daarbinnen dingen minder slecht te maken. Daarbij maken we beleid alsof het verandering is ('implementatie illusie') en zoeken we altijd naar nieuwe oplossingen die erbij komen ('innovatiefuik'). We verbeteren wel, maar transformeren nog niet.
- Convenanten en pacts sturen de transitie niet, nu doet vooral geld dat. Afval is als geld en zoekt altijd het laagste punt: hoe goedkoper hoe beter en daardoor staan transitie en upcycling altijd achteraan.
- Echte vooruitgang impliceert een transitie en dat gaat altijd met horten en stoten, en geeft veel weerstand vanwege de aantasting van gevestigde belangen en de grote onzekerheid over de toekomst. Dit verklaart de grote maatschappelijke onrust, nu verergerd door de Covid-epidemie.
- De huidige doelen en ambities bieden onvoldoende perspectief en richting voor deze transitie. We moeten niet vanuit bestaande consumptie en ketens doelen stellen, maar de toekomst die we willen vanuit mens en milieu: een compleet ander systeem, fossiel-vrij en met uitsluitend plastic dat mens en milieu dient en niet schaadt.
- Je moet daarom niet alleen werken aan opbouw, maar ook aan ombouw, afbouw en voortbouw. Dit heeft gevolgen voor de rol die de overheid neemt en voor de denkwijze binnen

het Plastic Pact: denken vanuit 'het nieuwe' in plaats van uitsluitend vanuit het huidige regime. In andere woorden: we moeten leren 'vooruitstruikelen'.

- Het zou mooi zijn als het Pact ook activiteiten aan de consumptiekant opzet, die werkelijk leiden tot preventie en hergebruik. Bovendien moet het Plastic Pact identificeren welke beleidsveranderingen nodig zijn en hiervoor gaan lobbyen. Dan blijkt vanzelf of dit op nationaal, Europees of mondiaal niveau vormgegeven moet worden.

Rol van de consument - Albert Jan Swart – ABN Amro

Link naar het tijdstip in de video: [30:46](#)

- ABN Amro heeft onderzoek gedaan naar de trends in de verpakkingsbranche en bij supermarkten, specifiek betreffende het duurzamer verpakken van vers voedsel. Waar zijn ondernemers mee bezig? En wat verwachten en wensen consumenten?
- Het blijkt dat de consument een haat-liefde relatie met plastic heeft. Veel consumenten willen graag minder plastic maar tonen dit niet in hun consumptiegedrag. Zij hebben ook weinig kennis over wat een duurzame verpakking eigenlijk is.
- In de breakout-sessie 'rol van de consument' wordt het onderzoek in detail besproken.

Update monitoring – Joost Krebbekx – Berenschot consulting

Link naar het tijdstip in de video: [32:17](#)

- Het consortium Berenschot/Arcadis zal de komende jaren de monitoring faciliteren voor het Plastic Pact Nederland. Daarmee zijn zij deze zomer op een rijdende trein gesprongen.
- De response voor monitoring is nu 88%. 65 Bedrijven hebben gegevens aangeleverd.
- In 2021 wordt de eerste nieuwe lijst voor monitoring opgesteld door Berenschot/Arcadis.
- Plannen voor de komende tijd worden besproken in de breakout-sessie 'monitoring in detail'.

Breakout-sessie - Rol van de consument bij duurzaam verpakken

De breakout-sessie is gemodereerd door **Albert Jan Swart**.

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- ABN Amro heeft onderzoek gedaan naar de trends in de verpakkingbranche en bij supermarkten. Mede naar de rol van de consument op het gebied van duurzaamheid.
- In het onderzoek zijn twee consumenten-enquêtes uitgevoerd, een voor en een gedurende de coronacrisis. Hiernaast zijn ook interviews met ondernemers in de verpakkingbranche en supermarkten gehouden.
- Er zijn twee grote trends die invloed hebben:
 1. Wijzigingen in nationaal en Europees beleid met betrekking tot het gebruik van plastic;
 2. Veranderende consumentenvoorkeuren.
- Supermarkten zijn terughoudend als het gaat om composteerbaar plastic, om twee redenen:
 1. Composteerbaar plastic wordt gemaakt uit grondstoffen (zoals maïs) die beter ingezet kunnen worden voor voedselproductie;
 2. De afvalbranche is niet ingericht op het verwerken van composteerbaar plastic.
- Als consumenten kunnen kiezen, prefereren ze glas of blik boven plastic.
- 66% van de consumenten vindt duurzaam verpakken belangrijk. 22% is bereid hiervoor meer te betalen.
- 50% van de consumenten ziet een grote rol voor het bedrijfsleven om verpakkingen duurzamer te maken.
- Om in te spelen op de veranderende markt en consumentenvoorkeuren kan de verpakkingbranche het volgende doen:
 1. Duurzaamheidscriteria afstellen op andere spelers in de keten;
 2. Inspelen op de trend naar mono-materialen en op de terughoudendheid t.a.v. composteerbare plastics;
 3. De consument informeren over recyclebaarheid.
- Door corona is er een verandering in consumentengedrag zichtbaar. Maaltijdboxen zijn heel populair en er is veel minder vraag naar on-the-go verpakkingen. De voorspelling is dat deze trends zich de komende tijd voort zullen blijven zetten.

Breakout-sessie - Monitoring in detail

De breakout-sessie is gemodereerd door **Wouter Verbeek** en **Joost Krebbekx**.

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- Terugblik op de monitoring van afgelopen jaar.
- De rol van Berenschot/Arcadis is het opstellen van een jaarlijkse rapportage over de voortgang van de doelen van het Plastic Pact Nederland.
- Tevens heeft het consortium de taak om verbeteringen door te voeren in de indicatoren die nodig zijn om deze doelen te kunnen monitoren.
- Deelnemers gaan hun data aanleveren via een IT-platform dat de gegevens automatisch verwerkt. Berenschot/Arcadis is zo nodig beschikbaar voor de beantwoording van vragen.
- Op dit moment is het monitoringsteam volop bezig met de rapportage over het jaar 2019.
- De resultaten van de monitor zullen op twee manieren beschikbaar zijn:
 1. Deelnemers kunnen op een online dashboard de prestaties inzien van alle deelnemers aan het Plastic Pact Nederland;

2. Een monitoringsrapport dat gepubliceerd wordt.
- De response voor de 2019 monitor is 88%; voor 2018 was dat 42%.
 - De Stuurgroep heeft gevraagd om de mogelijkheid te onderzoeken van verdere harmonisatie met andere initiatieven in Europa, zoals de *Reporting Guidance* van de Ellen MacArthur Foundation.
 - Deelnemers zijn welkom om hun suggesties te delen.
In de toekomst zal een wijzigingsprocedure ontwikkeld worden om feedback te verwerken.

Breakout-sessie - Loop-a-Cup pilot vanuit de werkgroep Re-Use

De breakout-sessie is gemodereerd door **Stijn Bartelink** en **Dorine Koopman**

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- Het plastic afval dat elke Nederlander produceert neemt elk jaar toe en het huidige systeem van recycling is niet toereikend.
- Het bestaande systeem, met een vrijwel lineaire keten van plastic verpakkingen, leidt tot een diversiteit aan milieuproblemen. Als iets niet gerecycled kan worden dan wordt het vaak verbrand, en ook dit veroorzaakt milieuschade.
- Hergebruik van plastic is een kansrijke oplossingsrichting voor het aanpakken van afvalproblematiek. Bij hergebruik is het voordeel dat er een relatief korte time to market is.
- Opkomende wet- en regelgeving samen met veranderende consumententrends maken een transitie naar hergebruik makkelijker.
- De Re-Use werkgroep gaat concrete innovaties testen in de praktijk.
- Cup for Life is een voorbeeld van zo'n test, die in Utrecht van start gaat. Het betreft een circulair systeem waarbinnen herbruikbare koffiebekers terug worden genomen, professioneel worden schoongemaakt en opnieuw worden geleverd aan de koffiezaken, die in dit proces volledig worden ontzorgd.
- In november vindt een kleinschalige test plaats bij twee cafés. Vervolgens start in januari 2021 een meer uitgebreide pilot met een schaalbaar systeem, waarbij RFID chips worden ingezet om de bekens te 'volgen'.
- Deelnemers die interesse hebben om zich bij de activiteiten van de werkgroep aan te sluiten, worden uitgenodigd dit via de website www.meermetminderplastic.nl te doen.

Breakout-sessie - harmonisatie Non-Food Flessen pilot

De breakout-sessie is gemodereerd door **Gijs Langeveld**.

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- Er worden nu veel flessen op de markt gebracht voor non-food items van verschillende soorten plastic. Als dit meer wordt geharmoniseerd, ontstaan betere mogelijkheden voor het recycelaat.
- De pilot heeft drie oplossingsrichtingen bedacht:
 1. Het beter verzamelen van non-food flessen die bij bedrijven vrijkomen (samen met de pilot rond bedrijfsafval);
 2. Het aanpassen van het ontwerp van non-food flessen, om recycling makkelijker te maken door stakeholders te verbinden;
 3. Hervulbare verpakkingen (samen met de werkgroep Re-use&Reduce).
- De scope van de pilot is om een “proof-of-concept” aan te kunnen bieden aan de schoonmaakmiddelensector. Door meer uniformiteit in gebruik van verpakkingen in de professionele schoonmaakbranche zijn er mogelijk meer resultaten te halen in deze sector wat betreft harmonisatie. Er zijn al gesprekken gevoerd met deze branche en zij zijn enthousiast over de mogelijkheden.
- Als de pilot succesvol is, zal consumentcommunicatie worden ontwikkeld.
- **De werkgroep is op zoek naar mensen met meer informatie of oplossingen** om de pilot verder te helpen. Bezoek hiertoe de website www.meermetminderplastic.nl.

Breakout-sessie - Paper Laminates pilot

De breakout-sessie is gemodereerd door **Ernest Nolten**.

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- De pilot richt zich op het verbeteren van de keten van papierlaminaten, waaronder drankenkartons en papieren bekertjes & tubs: meer recycling met minder verlies en hogere kwaliteit.
- De markt is inmiddels grotendeels in kaart gebracht. Nu loopt de fase van verificatie van getallen en verbetermogelijkheden te identificeren en te testen, technisch en economisch.
- Daaruit komen aanbevelingen voort, alsmede ontwerprichtlijnen om recycleerbaarheid én LCA-scores te verbeteren.
- Het gaat niet alleen om de recyclage van de papiervezel, maar ook om hoogwaardige toepassing van PolyAL en om het verkrijgen van een zuivere stroom aluminium. Alternatieve barrièrematerialen worden ook in beschouwing genomen.
- Een eerste rapportage wordt voorzien in januari.

Food-to-food PP & Watermarking pilot – Han Meiberg FiliGrade

Link naar het tijdstip in de video: [40:49](#)

U kunt de presentatie van de breakout-sessie [hier](#) vinden.

- Sorteren is een van de belangrijkste stappen om mechanisch plastic te recyclen. De pilot gaat PP plastic verpakkingen voorzien van een codering om zo aan te tonen dat je foodgrade plastic kan sorteren.
- Op basis van deze technologie en navolgende demo wil het project een aanvraag voorbereiden voor de European Food Safety Authority.
- Deelnemers van het Plastic Pact kunnen meedoen aan deze pilot. Hierover volgt spoedig meer informatie.

Vooruitblik – Sanne Westra, Laura van de Voort, John Vernooij en Marc Reijnders

Link naar het tijdstip in de video: [45:16](#)

Sanne Westra [45:16](#)

- Op korte termijn wordt de Tweede Kamer over het voor voorgenomen besluit voor de implementatie van de SUP-richtlijn geïnformeerd. De implementatie moet per 3 juli 2021 in werking treden.
- Veel bedrijven zijn zich aan het voorbereiden op de implementatie van de richtlijn door het assortiment aan te passen van eenmalig plastic naar herbruikbare alternatieven, zoals bij rietjes.
- Tevens is het ministerie aan het nadenken over de uitbreiding van producentenverantwoordelijkheid m.b.t. preventie van zwerfafval.
- Zowel de SUP-richtlijn als een infographic met alle maatregelen zullen op de website van het Plastic Pact Nederland geplaatst worden.

Laura van de Voort [51:17](#)

- Plastic Pact Nederland heeft een nieuwe [website](#) en huisstijl om zowel deelnemers als de buitenwereld beter te informeren. Ook zal regelmatig een nieuwsbrief worden gepubliceerd. Oproep aan de deelnemers: kom met bijdragen via info@meermetminderplastic.nl.
- Een LCA onderzoek over herbruikbare bekers wordt in de week van 2 november gepubliceerd. Dit is het resultaat van een samenwerking tussen *Plastic Promise* en *LCA Centre*.

John Vernooij

[55:10](#)

- Er zijn 7 pilots opgestart om recyclebaarheid te verbeteren, vanuit de gedachte dat de hele keten moet samenwerken om een effectieve sortering en recycling mogelijk te maken.
- Vanuit de sortering is gekeken welke verpakkingen slecht of niet recyclebaar zijn en hoe deze verpakkingen aangepast kunnen worden om wél voor recycling in aanmerking te komen.
- Dit is vervolgens gekoppeld aan het “fieldlab circulaire plastic verpakkingen”.

Marc Reijnders

[56:53](#)

- Het *fieldlab* is opgezet door 7 afvalverwerkers, i.s.m. het Afvalfonds Verpakkingen en het KIDV. Het zet workshops op met marketingteams van verpakkende bedrijven om te bespreken hoe de verpakkingen zich gedragen in de sortering en recycling.
- Vervolgens zijn de ‘stoorlijsten’ van de afvalsorteerders naast elkaar gelegd om algemene trends te identificeren en met verpakkende bedrijven te bespreken. Daartoe wordt nu een taskforce opgericht.
- De resultaten zijn nog niet volledig maar tot nu toe zijn de volgende verpakkingen geïdentificeerd als storend:
 1. Harde PE/PP flessen met een PET sleeve
 2. Samengestelde verpakkingen met verschillende typen kunststoffen en/of andere materialen
 3. Plastic tubes
- De oproep is aan alle ondertekenaars om deze resultaten mee te nemen en in overleg met de afvalverwerkers te kijken of hier verandering in mogelijk is, bijvoorbeeld door mee te doen in het fieldlab.

Reflectie en plenaire afsluiting webinar

Link naar het tijdstip in de video: [1:02:37](#)

- Om meer met minder plastic en betere recyclebaarheid te behalen moet er samengewerkt worden.
- Als u vragen hebt naar aanleiding van de bijeenkomst dan kunt u een e-mail sturen naar info@meermetminderplastic.nl

